

ÁRUFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasdós petit sor 10 kr.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyilttér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmű-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A király szavai.

Zombor, 1898. május 12.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött mindkét országos bizottságot kedden délelőtt fogadta a király és a választ, melyet Öfelsége a hozzá intézett beszédekre adott, bizonyos mértékben a felemelt szükségletek elengedhetlen voltának megmagyarázására kell tekinteni ama preludiumok után, melyekkel a két delegáció elnökei és a hadügy-miniszter előterjesztései a két állam áldozatkészsége iránt emelt fokozott igényeket bevezették. Ez volt a kevéssé kellemes megnyitás, míg a királyi fogadást és Öfelsége választát örömmel vehető megnyitásként kell tartanunk. A biztosított béke nem ment fel bennünket a kötelesség alól, hogy annak még nagyobb biztosítására törekedjünk. Ha minden állammal legjobb barátságban és egyetértésben vagyunk is, azért épen e viszonyok fenntartása és megerősítése végett más államokkal való arányban meg kell hoznunk a fokozott áldozatokat.

Szolgáljon a monarchia két államának vigaszára, hogy a felemelt kiadásoknak tetemes része a legénység élemezésének javítására szolgál, viszont azt is méltányolnia kell, hogy a hadügyi kormány, tekintettel a pénzügyi helyzetre, magas, de még mindig elégtelen hitelt követelt.

A béke biztosítása az ország haladásának és fejlődésének elő- és alapfeltétele és a hadi budget nem jelentéktelen követeléseikért ellenértékül legalább azt az elégtételt nyerve, hogy a király ajakáról tudjuk meg, hogy az ez irányban és ezekre a célokra hozott áldozatok nem hiában valók és hogy népeinek a békétől függő jólétéről való gondoskodás első és legelőkelőbb uralkodói gondja a királynak. A népeinek áldozatkészségére való hivatkozás még soha sem hangzott el hatás nélkül és ezuttal is visszhangra talál a népek szívében, a mint ezt a királyi szavak és ígérek felhangzásakor, melyeket itt kivonatban közlünk, másképpen várni nem is lehet.

Különös elégtételére szolgál a királynak hangsúlyozni, hogy viszonyaink az összes hatalmakhoz, különösen a velünk szomszédos államokhoz, a lehető legjobb.

A török-görög békekötés folytán létesült helyzet végleges szabályozása felé közeledik és azon reményre jogosít, hogy az összes európai nagyhatalmak további egyetértő összeműködése

folytán a kelet politikai viszonyainak békés kifejlésére szolgáló szilárd alapon fenn fog tartatni. Öszinte meglepéssel fejezi ki Öfelsége elismerését a Kréta szigetére kirendelt csapatok példás megúrtatásáért.

Mély sajnálattal emlékszik meg a felség a Spanyolország és az amerikai Egyesült-Államok közt kitört ellenségeskedésekről, melyeket sem a pápa Ó-Szentségének az összes európai nagyhatalmak által támogatott barátságos közvetítése, sem a spanyol kormány messzemenő előzékenysége meg nem gátolhatott. Midőn a szoros semlegesség fenntartására el vagyunk határozva, adjunk kifejezést azon óhajásunknak, vajha mielőbb sikerülne a hadakozó feleknek, a felmerült ellentétek igazságos kiegyenlítése útján, e szomorú harcnak véget vetni.

A hadügyi kormány, tekintettel a bizonytalan helyzetre, valamint az összes államok hadi erejének gyorsan haladó fejlődésére, a fegyvereknek és a hadi anyagnak a múlt évben jelzett és megkezdett nagyobb mérvű beszerzését ez évben folytatta.

Bosznia és Hercegovina általános fejlődése az eddigi rendes utakon halad és ezen országok kormányzatának költségei az idén is saját bevételeikben lelik teljes fedezetüket.

A királyi szavakban, melyekkel Öfelsége az idei delegációkat megnyitotta, van egy feltűnő tétel, mely a fokozott hadi szükséglet indokolásául, a bizonytalan helyzetre hivatkozik. Előbb hangsúlyozza ugyan Öfelsége válasza az összes hatalmakhoz való jó viszonyt, de a király által mondva, a világ minden indokolásánál jóval nagyobb hatásnak e szavak. A delegáció teljes egyetértésben lesz a nemzettel, ha késedelem nélkül sietni fog a helyzet biztosítására szükséges intézkedéseket a legkészségesebben támogatni.

AMERIKÁBÓL AMERIKÁRÓL.

(Virtter Ferencz leveleiből.)

Közlő: AVUNCULUS.

VII.

Cumberland sziget. Atlanti Óceán, Florida.

„Dungeness“ yacht. 1898. április 5-én.

Édes Károly bátyám!

A déli meleg szél orkanszerű zúgással csapja a hullámokat e percben a hajó testéhez, mely az Atlanti Óceánba vetett horgonnyal mintegy 3 kilométernyire a

Cumberland nevű szigetke előtt fekszik. Szombat óta készülnünk távozni e helyről, hogy az urasággal, kik a Cumberland sziget magaslatán álló kastélyban tartózkodnak, dél felé a Bahama szigetek és a leendő háboru színhelyére: Key-West és Havannára utazunk. A viharos idő azonban visszatartja a hölgyeket s csakis egy-két nap mulva indulunk el.

Tegnap vettem kedves bátyám szeretetteljes küldeményeit, úgy a „Bácska“ március 15-iki számát, mint az emléktárgyakra küldöttet. Igen meglepett az a szeretet, melyben édes Károly bátyám engem elhalmoz s beszédének olvasása közben szinte magam előtt látam szeretetet sugárzó jószágos arcát, mely a honfiedem dícsőítésére nemes szavakra nyitja ajkait. Igen, március 15-ike csak most jut eszembe, mikor már elmúltott. Itt a messzi idegenben, hol az ember oly hamar kénytelen feledni, megváltozik a lélek s a gondolat csak reális dolgok körül pontosul össze. Jól esik tehát a baba egy kis levegőt élvezni, annak rajongással és nemes dobogással teli megnyilatkozásait, miket a „Bácska“ hazafias számából, a március 15-iki ünnepélyes számból, élvezek most.

Minden realismusa dacára ez országot most egy kis puskaporszag futja át: a háboru előzetes lehelete. A spanyol zavarok, mik Cuba köré bonyolódnak, élénk hullámverést idéznek elő különösen Floridában. Itt, egy magányos sziget, minden posta híján, hajónkat a háboru bizonytalansága tartja izgalomban.

Hetenként kétszer indulunk el a közelebbi városba, Fernandinába s onnan halljuk és hozzuk az újdonságokat. Az Egyesült Államok hadiparancsnokságának lázas proklamációi telekürtölik északot és délt s a lapok tele vannak hirdetésekkel, melyekben az állam katonákat keres. Különösen hangzik ez egy európai katona államban élő ember fülében; tény azonban az, hogy itt rendes katonaság oly kevés van, hogy alig számítható: 18,000 emberre összesen. A közkatona fizetése havi 30 dollár és csupán zsoldos minőségű. Jelenleg tehát katona lehet mindenki, a ki akar. Ha azonban a háboru kimondatnék, visznek minden nőtlen embert. Ez esetben az idegen nemzetbeliek, mint én is, 24 órát nyerne az állam területéről való távozásra, mert különben besoroztatnak. A háboru kitörésekor továbbá minden hajó, mely kikötőben áll, elkoboztatik az állam javára és háboruba indul, kapitányostul, legényestül és harcolnia kell. Ezért állunk mi a tengerben, felvont lobogóval, mintha uton volnánk, mert hajónkat, mely kejtura van berendezve és mesés drágaságokkal van elhalmozva, nem igen szeretné tulajdonosa elveszíteni.

Ily bizonytalanul állunk tehát ma s mialatt a vihar dühöng odakünn, minket a háboru előze tart izgalomban a hajó kabinjaiban.

Jacksonvillet tehát, mint előző levelemben már megírtam, elhagytam s ma, mikor tiszt vagyok egy amerikai hajón, a tenger az elemem; annak misztikus, végtelen batalma a sorsom intézője. Hogy mit fejez ki e szó „tenger“, azt sohasem értettem meg annyira, mint most. Itt, ég és víz között, a bizonytalan jövő gondolatával, önkénytelenül ébred fel az emberben a vallátság és a poezis. Valami csodálatos átváltoztató hatása

A „BÁCSKA“ tárcája.

Legenda a türelemről.

— Herder. —

Mit a sors mér rád, viseld el;
Ki türelmes, boldogul.
Mert a sorsnak a jutalma
Csendes ész ölébe hull.
Hős az állatidomító,
Hős a nagy világhódító,
De nagyobb hős, ki személyét
Ismeri el urál.

Placidus nemes vezér volt,
Dús nemes erényekben.
Ségitője a szegénynek
S elnyomottak mindenben.
Ugy a hogy az ellenséget
Győzte le s a hogy hont védett,
Ugy az is, ki hozzá fordult,
Részeseült védelemben.

De a sors üldözni kezdte
S a szegénység s irigység.
„E bajtól — szól Placidus —
Fussunk s megsegít az ég!”
„Fel hát! — mond a felesége —
Szorgalomnak nagy a bére!”
Fiúk, már is vitézek,
A szülőket követék.

Igy menének! az erdőben
Rablók fogják őket el
S szétválasztják. De Placidus
Keresi türelmével.
Benne egy hang mindig így szól:
„Légy türelmes s keresd újból
És meglátod nemsokára
Összezős tieddel.”

És elért egy kis kunyhóhoz;
„Jöj be hát, te szomorú!”
— Szólt lakója — bátorodj fel!
S akkor elhagy majd a bú.

Kit a sors nyom, azt szereti:
Kitől elvesz, kétszer ejti
Sorra ott, hol a szerenese
Kerekével elgurul.”

S kertész lett e férfunál,
Szolgált ismeretlenül
Türelmének forró lángja
El nem hagyja, el nem hül.
Benne egy hang mindig így szól:
„Légy türelmes, bízzál újból
S keserű bár a türelmed,
Édes s jó gyümölcsöt szül.”

Évek mentek, évek jöttek,
Háboru keletkezett.
„Keresétek — szólt a császár —
Placidust, a jobbkezet.”
S nem keresték őt hiába:
A kísértés elmúlt nála,
És a multnál még szebb képhez
Készen volt már a keret.

Két öreg, szolgálai közül,
Ment a kunyhó mellett el.
A kertészt meglátta s minthogy
Forradása volt a jel,
Mely arcán volt, felismerték.
Ezt a jelt csatában mérték
Rá s babér helyett azóta
Hordta is becsülettel.

Nemsokára el is hívták.
Az ellenség már remeg.
Győzelem van a nyomában.
Örvend az egész sereg.
Magának csak egy kis pálmát,
De vitézinek babért ad
S az elvezett hősök hantján
Fájdalommal kesereg.

Nyert csatával kezdődött a
Haditáncos vigalom.
Telve néppel mindenünnen
A lapály, hegy, völgy s halom.
A tömegből most királik
Egy anya s ezt hajtja váltig:
„Apa! nézz végig én rajtam
S nézz végig két fiadon!”

„Oroszlánként a rablótól
Mind a kettőt elvevém
S e szomszédos kis kunyhóban
Felneveltem őket én
Azt hittem, hogy rég nem élsz már
S ime most mily nagy öröm vár
Mindnyájunkra dícsőséges
Győzedelmed reggelén.”

„A midőn a háboruval
Nevel említli hallám
Fiainkat felfegyverzőm.
Kikerülte a halál
Mind a kettőt. Érted küzdtek.
Nem fért hozzájuk a bűnnek
Csábjá eddig. Olyanok, mint
Milyen itjan te valál.”

„S amint látom, szép jutalmat
Kaptak bátorságukért,
Mert mint ismeretleneknek
Magad adtad a babért
Olejl már most kebeledre
S mindnyájunktól hön szeretve
Nagy türelmed jutalmul
Fogadd tőlünk ezt a bért.”

Mit a sors mér rád, viseld el,
Ki türelmes, boldogul.
Placidus saját korát im
Hymnuskban élte tul.
Mert keresztény lett belőle.
Mint szent Eustachius ma őre.
Egyházunknak s megsegíti
Azt, ki ő hozzá fordul.

Mihelios Márton.

A GYÉMÁNTKÖSZÖRŰS.

R. Bonin H. regénye.

Fordította: Szöllösi Jenő.

(Folytatás.)

Hetedik fejezet.

Szerfelett nagy volt Blomkisz ur boszankodása, hogy a „Synder és fiai“ cégnek nagyobb szolgálatokat nem tehetett. Se gyémánt, se tolvaj mai napig nem került

van ennek a levegőnek s a tekintet örökkön a végtelenben járva, lepatting az emberről a városias kicsinyesség, a mindennapi apró kellemetlenségek fájdalmai s a gőg. Itt mindenkit egyenlővé tesz a víz s a kapitány és a közönséges hajólegény között csakis a cím a különbség. Azután pedig az a változatosság! Ma itt, holnap ott, — a napok perceké törpülnek, az emlékek pedig ezrivel tolongnak az ember agyában arról, a mit lát és hall.

Szombat este mi, a hajó tisztei, hivatalosok voltunk a Cumberland szigeti kastélyba egy fényes estélyre s pezsgő és tánc közt virradt ránk a vasárnap. Alkalmam volt tehát egy valóban milliomos amerikai család benső életét megfigyelni. A vagyon, e világban itt, oly mesés, hogy a mi dicszágájaink fényűzése szinte eltörpül Amerika nábobjainak hatalmassága előtt.

Mrs. Lucy Carnegie a neve ez asszonynak, ki hajónkat tulajdonul bírja s özvegye egy Skóthonból idevándorolt francia nemesnek. A „bájos” özvegy ura után az óriási acélgéparat Pittsburgban, a Cumberland szigetet Floridában s egy hatalmas birtokot Scotiában örökölte. A kastély, mely a pálmákkal és narancs-erdőkkel telezött sziget déli csúcsán büszkellik az Óceán végtelenjében, magán viseli a francia izlés és párisi művészet tékozlásig pazar jellegét.

Az estély a vasárnapra tervezett indulás alkalmából a hajó tiszteinek tiszteletére adatott. Az indulás azonban elmaradt, minthogy asszonyunkat a háború visszaretent. Háború? — azt még nem tudjuk. A kétség azonban rosszabb a bizonyosságnál.

E hét alatt azonban okvetlenül eldül a déli expedíció sorsa. Ha szombatig el nem indulunk, akkor meg sem tesszük az utat, mert a nap mind hevesebben szorítja forró sugarait s május hava már csaknem tűrhetetlen. Ez esetben New-Yorkba vitorlázunk.

Mint egy régebbi levelemben már megírtam, június havában Philadelphiiába megyek, ahová szerződést kötöttem egy újonnan ott épült hajóval, hosszú utra elindulandó. Ha a háború kitörése meg nem akadályozza az új gőzös menetét és a szóbelileg kötött szerződés egyik fontos tételében, melyet csak feltételeken fogadtam el, megállapodásra juthatok, akkor alkalmam nyílik egy kis földkörüli utat tethetni, látva azt, a mit pénzért meg nem vehetnek soha.

A philadelphiiai hajógyárban ugyanis most épült egy újonnan alakult társaság hajója, mely San-Francisco (California) és Melbourne (Ausztrália) közt postaszolgálatot van hivatva teljesíteni. A hajó Dél-Amerika és így a Magellan szoros, Cap-Horn megkerülésével juthatván csak a Csendes Óceán partján fekvő San-Franciscoig, oly utat tesz meg, a mit jelenleg nem tesz egy sem s meg-megáll minden nagyobb kikötővárosban: Rio de Janeiro (Brazília), Cap-Horn (Patagonia), Valparaiso (Chili) stb. — San-Francisco (California).

San-Franciscóból pedig a Havai szigetek fővárosánál, Honolulu állapodik meg, azután Japánba, Chinába, Indiába és Ausztráliába s vissza tesz utat.

Nos, ha ez elslül, akkor pihenőre baza jövek karácsony után s Zombort is meglátogatva, édes Károly bátyám szives vendégszeretét fogom kikérni. Addig tehát számtalan üdvözlöt küldve e messzi világból, valamennyitket s. a. t.

Ujdonságok.

Előléptetés. Kovács József zombori pénzügyigazgató-helyettes pénzügyi tanácsossá lett előléptetve.

Előléptetések. A pénzügyminiszter Horváth József zombori adóártnokot, Szegedy Miklós zombori adóhivatali ellenőrt, Szamosy Béla bajai adóártnokot, Pickler Árpád ó-becsei adóártnokot, Szabó Lajos zentai adóártnokot, Agáczy János szabadkai adóártnokot, Elek Ferenc újvidéki adóártnokot jelenlegi fizetési osztályzatuk magasabb illetményre fokozatába léptette elő.

Kinevezés. Dr. Vojnits István főispán Müller András igazolványos altisztet apatini II-od osztályú utmesterré nevezte ki.

Rendkívüli közgyűlés. Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága május hó 23-án rendkívüli közgyűlést tart.

napfényre. De még csak nyomára sem akadtak. Minden koresmat, mulatóhelyet, vendéglőt, rosszhírű fogadót átkutatott pincétől a padlásig és kérdősködött a legelkelőbb szállókban feketebaju idegenek után, de hiába!

Mégis csak van valami búne annak a munkásnak, hogy oly nyomtalanul eltűnt, s bizonyosan van rá oka, hogy életelt se adjon magáról, különben rég ráakadtunk volna; fel, bujkál, ami a legerősebb bizonyíték a mellett, hogy ő lopta el a gyémántot. Senki más, csak ő, okoskodott magában Blomkisz uram. A nyomozó levél még nincs kiadva, de már sürin tapasztaltam, hogy ilyen szemészedett gazemberek ellen ez mit sem ér, csak óvatossá teszi őket. — Hirtelen hagyta el lakását — hátha hagyott hátra valamit, amiből kitudható egy-más. Könnyelműséget követtem el, hogy nem kutattam mindjárt a lakásán. De ki hitte volna, hogy ez a gazember így megcsúfol minket? évelődött tovább. Minden arra mutatott, hogy a gazember kimenekül a városból, ezután kellett sűrűsen látni, mindenfelé tudósítani. Végre is, amint akkor lettem — a szoba teljesen üres volt — úgy lelem ma is.

A rendőrfőnök felvette uniformisát s kiment a Qude Waalba. Az ósdi, szegényes, de tiszta ház lajtorjaszerű lépcsőzetén felsietett s becsengetett Sandvatn asszonyhoz, akinek a gyémántvágók lakni szoktak. A szegény asszony láthatólag megijedt, mikor az ajtót kinyitván, a rendőrfőnököt látta maga előtt, aki már nem volt ismeretlen előtte.

— Kegyed megijedt, kedves asszonyom, kezdé a rendőr s karofogta Sandvatnét. Miért? kedves Sandvatné asszony. — Legyen szives és adja át nekem, amit Sievers ur önnél hátrahagyott, folytatá, még mindig karofogva az asszonyt. Majd felmegyünk a szobájába, kedves asszonyom, csak nincs megint megszálva, szölt Blomkisz barátságos udvariassággal.

Sandvatné most magához tért:

— Oh, az ember mindig megijed, ha a rendőr urak tesznek látogatást; bennünket, szegény szállásadókat akkor mindig félelem és aggodás fog el.

Allandó választmányi ülés. Bács-Bodrogh vármegye allandó választmánya május hó 22-én délelőtt 9 órakor ülést tart.

Képviselőválasztás Almáson. A Siskovits Tamás elhalálása folytán a bács-almási kerület új országgyűlési képviselőt választ. A vármegye központi választmánya május hó 11-én tartott ülést, a melyben a választás napjára május hó 26-át tűzte ki. A választás két szavazatszedő küldöttség előtt folyik le. Választási és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi elnök és egyszersmind I-ső szavazatszedő küldöttségi elnök ifj. Vojnits István (Zombor). Jegyző dr. Hermann Adolf (Bács-Almás). II-ik szavazatszedő küldöttségi és egyszersmind helyettes választási elnök Vározy László (Zombor). Jegyző Pilaszánovits Péter (Borsód). A választási küldöttség helyettes elnökei Hauke Imre (Zombor), Weismahr Mihály (Kisszállás); helyettes jegyzői Bedics Máté (Bács-Almás), Vidákovits Balázs (Bikity). Az I-ső szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Bács-Almás. 2. Bikity. 3. Borsód. 4. Csávoly. 5. Felső-Szent-Iván. 6. Bács-Madaras. A II-ik szavazatszedő küldöttséghez beosztott községek és azok szavazási sorrendje: 1. Kunbaja. 2. Mélykut. 3. Matheovits. 4. Kisszállás. 5. Rév. 6. Tataháza. 7. Jan-kovácz. A választás a választási elnök által Bács-Almásban a választás székelyén folyó évi május hó 26-án reggeli nyolc (8) órakor fog megnyitni.

Jótekonyság. Apatini Fernbach Antal nagybirtokos az általa Apatin községének szegényház létesítésére ajándékozott szép házának beburkolására 500 forintot adott át Apatin község elöljáróinak.

Magánvizsgálatok a zombori állami főgimnáziumban. Ertesítjük a t. c. közönséget, hogy a zombori állami főgimnáziumban folyó évi június 14 és 15-én fognak az írásbeli magánvizsgálatok megtartatni. Mindegyik magánvizsgálatra jelentkező tanuló tartozik legkésőbb június 14-én reggeli 3/8 órakor az igazgatóságnál jelentkezni és az előző osztályról szóló bizonyítványt és keresztlevélet felmutatni.

Érettségi vizsgálatok. A szegedi tankertlethez tartozó középiskolákban a szóbeli érettségi vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: a szabadkai főgimnáziumban június 10 és 11-én; a bajai főgimnáziumban június 13 és 14-én; a zombori főgimnáziumban június 16 és 17-én; az újvidéki főgimnáziumban június 20 és 21-én; a panosovai főgimnáziumban június 23-án.

Esküvő. Simonyi József, helybeli m. kir. esendőr főhadnagy f. hó 16-án esküszik örök hűséget Ipoly-Bélen Kasza Berta kisasszonynak, öz. Kasza Antalné leányának.

Esküvő. Diszes esküvő volt tegnap a gör. kel. szerb nagyteplomban d. e. 11 órakor. Beküts Tivadar es. és kir. utász-százados oltárhoz vezette Borgyoski Sztanka kisasszonyt. Tanuk voltak Jurkovic Szerem-megye alispánja és Sztankovits Dániel v. b. t. t., a horvát tartománygyűlés elnöke.

Ertesítés. A gőzgépezelőket és kazánfűtőket vizsgáló zombori bizottság f. évi május hó 27-én fogja legközelebről vizsgálatot tartani a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében (megyebáz). A vizsgálatra jelentkezni óhajtok kellően felszerelt folyamodványait a m. kir. államépítészeti hivatalhoz intézzék. A vizsgálatra jelentkezőknek igazolniok kell: 1. hogy a 18-ik életévét betöltötték (ifjabb egyének keresztlevéllel); 2. hogy magyar honossággal bírnak; 3. hogy erkölcsileg kifogástalan életűek (a 2. és 3. alattiak azon egy bizonyítványba is foglalhatók); 4. hogy fűtött kazán, illetőleg dolgozó gőzgépező mellett gépező felügyelete alatt legalább hat hónapon át dolgoztak (az erről szóló magácbizonyítvány az eljárásság által is megerősítendő). Együttal arra is figyelmeztetnek a jelentkezők, hogy a gépész-jelöltéktől az állam hivatalos nyelvének oly mérvben való ismerete kívánatik meg, hogy a kiadott kazánügyi rendeleteket teljesen megérthessék; magyarul olvasni, írni, beszélni tudjanak. A kazánfűtőjelöltéktől csak az állam nyelvének megértése s a számok olvasása kívánatik meg.

Májális. A zombori kerékpár-egyesület folyó hó 30-án a „Sikara” erdőben májális rendez. Ugyanaz alkalommal háziverseny is lesz.

Eljegyzés. Schick Rezső, helybeli óras és ékszerész eljegyezte Vass Anna kisasszonyt Szóntárol.

Öngyilkosság. Horváth Gyula, helybeli jóraló, szorgalmas késes mester e hó 4-én eltűnt hazulról. Felesége és gyermekei napokon át hiába várták baba, jelentést tettek hát a rendőrségnek. A rendőrség megindította a nyomozást, de csak annyit sikerült megtudnia, hogy a mondott napon a reggeli órákban egy zombori asszony a bezdáni országunton találkozott vele. Az asszony azt hívé, hogy Horváth is Bezdába igyekszik, felszólította őt, hogy szálljon fel a kocsjára s ne gyalogosan, hanem a kocsiu vele együtt folytassa tovább az útját. Horváth ezt a szívelyes ajánlatot mogorván visszautasította. Azóta nem látta senki. Hová tűnt, merre vette útját, — nem volt megdudható. Tegnap érkezett a rendőrséghez a jelentés, hogy Horváth Gyula holttestét kifogták a kanálisból, közel a Wamoscher szálláshoz. A vizsgálat öngyilkosságot konstatált. A család Horváth Gyula végzetes tettét buskomorságnak tulajdonítja.

A toronytetőről a földre. Eckl Alajos, szabadkai toronyjavító Rác Millicsen dolgozik s az ottani róm. kath. templomnak tornyát javítja. Hétfőn csak a sors különös kegyelme folytán végzetessé nem vált szerencsétlenség történt vele. A toronyon fenn dolgozván, az állványon megcsuszott és lezuhant. Ráesett a templom tetéjére s onnan le a földre. A kik látták, azt hitték, hogy a szerencsétlen ember a holtak birodalmáé. De szerencsére nem úgy történt. Mindenkinek általános csodálkozására a toronyjavítónak az apróbb zuzódásokon kívül egyéb baja nem történt.

A választók névjegyzéke. Zombor szab. kir. város központi választmányának folyó évi 26. szamu átirata folytán a város tanácsa részéről közhírre tétetik, hogy a város területére 1899. évre érvényesül birandó országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására kiküldött bizottság a kiigazítási eljárást Dekker Pál elnöke alatt a városbáz tanácstermében a következő sorrendben ejti meg u. m.: a belvárosi választók névjegyzékét f. é. május hó 23-án, a felsővárosi f. é. május hó 24-én, Cserevka városrésztét folyó évi május hó 25. és 26. napján, a Bánát városrésztét f. é. május hó 27-én és 28-án és végül a szelencse városrészi választók névjegyzékének kiigazítását folyó évi május 31-én és június hó 1-8 napján, mindenkor délelőtt 9 óratól kezdve eszközöli.

Elítelt igazgató. Említettük annak idején, hogy a szegedi sajtóbizottság elítelte Radujkov Demetert, az Adán megjelenő „Zemljodelac” szerkesztőjét igazgatás miatt. A szerkesztő jelenleg a szegedi államfogházban lakója s mint ilyen került a napokban újra a vádlottak padjára. Ismét igazgatás miatt emeltek ellene vádat s az esküdtek verdiktje alapján el is ítélték három hónapi államfogházra és további tíz napi államfogházra átváltoztatható száz forint pénzbüntetésre. Az elítelt ellen még négy rendbeli sajtóper van folyamatban s így nincs kilátása arra, hogy egyhamar kiszabadul a fogházból.

Elpáholt vevő. Csontos Ferenc bács-földvári lakos fát vásárolni ment be O-Becsére. A neki szükséges fát az egyik fakereskedésben meg is vásárolta és rakodás közben egy olyan darabot is kocsira talált emelni, a mely nem volt megvéve. Gutti felügyelő ezt látva, figyelmeztette, hogy a meg nem vásárolt fát dobja le a kocsiról, de Csontos váltig állította, hogy megvette és ki is fizette. Erre Gutti le akarta venni a fát a kocsiról, mire Csontos végig vágott rajta az ostornyéllel. Ezt látták az ott dolgozó munkások s Gutti segítségére sietve, Csontosot egy helyben hagyták, hogy félholtan szállították be a kórházba.

Házkutatás a szociálistáknál. Házkutatást tartott a zentai főszolgabíró az adai szociálisták vezéréinél és pedig Czurdí Ferenc lapszerkesztő, Lukács Sándor laptulajdonos, Balog János lapigazgató és Szollár Ferenc pénztárosnál. A kutatás kiderítette, hogy az adai szociálistáknak van egyletük, melynek nincs jóváhagyott alapszabálya. A titkos egyleti helyiségben nagy mennyiségű lázító cikkeket, röpiratokat, könyveket és egyleti pecsétet is találtak. A talált tárgyakat elkobozták és a vizsgálatot folytatják. Adán — említésre méltóan tartjuk — 4 lap jelenik meg, melynek ketteje a „cucilista” elvek terjesztésével foglalkozik.

Mérgében mérget ivott. A „Bácskai Hírlap” írja: Tumbász Vincéné szül. Tumbász Ágnes a városi

— Okoztam én önnök valaha félelmet és aggodást? kérdé még barátságosabban a rendőrfőnök Sandvatnét az eltűnt szobája felé irányítva s az asszony minden mozdulatát szemmel tartva.

Sandvatné, mintha valami láthatatlan erő bajtaná, meut, amerre a hivatalnok ép akarta, elvezette a kért szegényes lakószobába; a szoba rendes, butora le volt porolva, a szekrények ajtaja tárva nyitva, a földön egy szeletke papirt se lehetett látni.

— Megfizette-e önnök Sievers ur a lakpénzt? kérdé egyszerre barátságos jóindulattal Blomkisz.

— Nem, nem fizetett semmit, szölt ingadozva Sandvatné.

— S ön elbocsájtotta? kérdé szánakozó részvétellel a szegény asszonyt.

— Mit tettem volna?

— Kegyed még csak nem is kutatta, merre tűnt el adósa? szölt sajnálkozva a rendőrtisztviselő s fejét csóválta a banyság fölött.

— Oh, hisz oly szegény volt, szölt szánakozó jószívvél az asszony.

— Magával vitte a bőrdődjét? kérdé most a rendőrfőnök. Az igazat kell, hogy mondja, Sandvatné, a törvény nevében, ön az igazat fogja mondani, tette hozzá fáradt hangon, mintegy sóhajtozva.

Sandvatné már ismerte ezt a hangot, mely elől nincs menekülés s elszörnyedve látta, hogy sarokba szorították.

— Nem fizetett, siránkozott az asszony.

— Azt tudom.

— Én egy szegény asszony vagyok, szomorkodott Sandvatné.

— Azt is tudom.

— Biztosítanom kellett magam valamivel.

— Természetesen, helyeselte Blomkisz. Nos, hol van a koffer, a holmi, kedves asszonyom?

— Jaj istenkém, most sohse látom többet, pedig jó ruha van benne.

— Ugy hát ön felnyitotta a bőrdődjét, szölt szigorúan a rendőrfő.

— De egy fonalat se vettem ki belőle, biztosítá Sandvatné.

— Az tolvajlás is volna, Sandvatné, kérem, hozza csak elő a bőrdődjét.

Sandvatné szobájába sietett — Blomkisz utána — elővette a csinos párisi bőrdődjét s a kulcsokkal együtt oda nyújtá a rendőrtisztviselőnek.

A tisztviselő leült az asztalhoz s gondosan kirakta a bőrdődjét tartalmát; minden zsebet kiforgatott. Nem talált semmit, se levelet, se notest, egy vizitkártyát vagy valami újságpapírost; a bőrdődjének egy vékony, bórbe kötött, kopott könyvecskére akadt.

Gondosan kivette, kinyitotta: ócska héber imakönyv volt. A fedelére gót betűkkel, néméltul ez volt írva: „Rebekka Elmenreich, szül. 1820. Hamburg, alatta Sámuel konfirm. 1823. Izsak 1826. Atya halála 1830.”

— Sandvatné asszony, szölt székeről felkelve a rendőr, ezt a könyvet kiveszem a bőrdődjéből s egyelőre magammal viszem, a többi rakja szépen vissza s vegye újból gondjaiba. Biztosítékul továbbra is visszatartatja, eladnia egyelőre semmit sem szabad belőle. Erről a könyvről, lássa, nincs benne semmi se — rázogatta a fedelét Blomkisz — nyugtát adok.

Azonnal ki is állította.

— Lássa, kedves Sandvatné asszony, félelme felesleges volt. Hisz tudja, hogy én minden embernek jó barátja vagyok, szívből kívánom, hogy elköltözködött lakója személyesen váltsa ki öntől holmiját, szívesen fizetek akkor önnök még rá 10 forintot, jóakarója vagyok én minden embernek, különösen a szegény lakásadó asszonyoknak, ha mindjárt bőrdődjüket titkolnak is el s nyitogatják a hatóság tudta nélkül. Ezen szavak kíséretében vett bucsut Blomkisz uram a szegény lakásadó asszonytól, kinek most szíve megkönnyebbült.

(Folyt. köv.)

kut me
a szom
tépázás
az ura
Tumbas
egy k
kezdte
az líve
az ass
kohol
jammer

tűz ve
Hadad
cigarett

és tal
eb mar
zoltató
még n
geikké
hogy
betegs
eb kő
kertil
míg s

követa
öröm
homm
„Ara
közli
Denes
hadite
állan
nyol
képe
uyai
neti
zaival)

pekk
akade
tízet
reud
nyeg
Megre
dapest
pes N
félve

inasok
kat, n
rára t
világ
az in
meg f
inasok
sonli a
ces” s
nek a
amat
sagát
életk
elfele

előtte
retten
vala
„köz
tem
más
csujá
kolle
kerte

gya
ped
ada
még
szö
Vol
kon
jdi
egy
lett
hogy
adt
akk
már
tem:

elmu
litott
kapt
mido
tele
vala
sitas
zete

órák
gyar
faluz
ten
repe
jenu
No
aza

kut mellett tegnap reggel trécselés közben összefelelt a szomszédasszonyokkal, és miután jelentéktelen hájtépázással a vitát berekesztették, hazament. Otthon meg az urával zörrent össze. Ezt a sok keserűséget aztán Tumbászné nem bírta ki tovább, a zsebéből előrántott egy kis kék üveget és az abban levő fehérvér-folyadékot kezdte nagy móhón inni. Az ura hamar kiütötte kezéből az üveget és vitte be a kapitánysághoz az üveget meg az asszonyt. Nem lehetetlen, hogy csak közönséges alkohol-mérgezési kísérlet volt az egész, a minnek katzenjammer a következménye.

Tűz. Keller Jakab szeghegyi földmives tanyáján tűz volt a napokban. Egy kazal széna égett. A tűzet Hadadi József nevű bérese okozta azért, hogy az égő cigarettát a széna közé dobta.

Vesztett kutyágarazdalkodása. A falvak és talán a városoknak is egyik örökös réme: a vesztett eb marakodása. O-Szivaczon e hó 7-én szomorúan igazoltattott be az a leendő valóság, hogy az ebtulajdonosok még mindig nincsenek tisztában ebtartási kötelezettségeikkel, nem ügyelik meg kutyáikat s innét van az, hogy a kutyát mielőtt kitérne rajta ez az irtózatot betegség, el nem pusztítják. Most is egy ilyen dühödt eb kóborolt végig Ó-Szivacz fő utcáján s az utcába kerülő 7 éves Karcher Konrádot súlyosan megmarta, a míg sikerült leléni. Még több ebet is megmarta.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Ujság” május 8-iki száma a következő tartalommal jelent meg: „Albert szász király örömlünetpe” (két képpel). — „A régi házak” Prudhomme Sully költeményei után Vargha Gyulától. — „Arany János levelezése Szinyey Merse Félixével,” közli Latkóczy Mihály — „A Nemzeti Salon.” Szűry Déncstől. — „Az Egyesült államok és Spanyolország haditengerészete” (képekkel). — „Az éjszakai amerikai államok hadserege” (képekkel) Krécsy Bélától. — „Spanyol háborúk.” — „Havanna erősségei” (térképpel és képekkel). — „Spanyol rajzok a hadi készületekről” (képekkel). — „Az esküteri hid” (képpel). — „Koroknyai Ottó” (képekkel). — Regénytár: „Dáma.” Történeti körkép, írta Baksay Sándor (Kinnach László rajzaival); „A francia zászló” Verne Gyula új regénye (képekkel). — „Párisi divattudósítás” (képpel). — „Az akadémia nagy bete.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. reudes beti rovatok. „A Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedrét 2 frt, a „Politikai Újdonságokkal” együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV., egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félve csak 1 frt 20 kr.

Ha az ember örül.

Valamelyik magyar írónak egyik tárcájában az inasoknak „Immer lustig, immer heiter” tulajdonságait, mely majdnem mindig a mítsem sejtő emberek kárára történik, következőképpen láttam kifejezve: „A mai világunk ezen örökké élénk piulái.” Erről eszembe jut az írónak élet, de főleg az enyém. A mai írónak-világ meg fog bocsájtani ama merészsegenért, melylyel őket inasokhoz hasonlítani merészeltem. Oly feltűnően is hasonlítottak egymáshoz! Mindkettő folyton vig, örül, „vicces” stb, mindkettőnek van egy különös passziója: emennek a szivarozás, persze ha az utca porában talál egyet, amannak a borozgatás, melyet akkor, midőn még írósággal sinlődtem „spricerezés”-nek neveztek. Komisz életüket igyeksenek a bor fenséges hatásával némileg elfelejtetni.

Ezért ez a pálya mindig vezéresillagként lebegett előttem. Furcsa egy dolog, de nem tehettem róla. Szerettem volna a vig életet. Alig tehát, hogy az iskolából valamiképpen szabadulhattam, beléptem X. községhez „községi írónak.” Mint fiatal subane hamar beletörődtem helyzetembe. Mindjárt felfogtam mindent, — amely másolásból állott, biz nagy ambició is kellett ahhoz — csupán azt nem, hogy hogyan lehet sok bort inni. E miatt kollégáimmal sok bajom volt, de belátták végre a sikertelenséget, bekéhen hagytak.

Fizetésemet illetőleg, mondhatom, az csakugyan gyarló volt. Havonta huszonöt forint, harminc nap, néha pedig pl. január, március stb hónapokban egy uap ráadásul, egyéb semmi. Hogy ily körülmények között mégis tisztességesen eléldégteltem, egyedül a sorsnak köszönhettem. Különbön ruházatra nem kellett sok pénz. Volt már ösödöktől egy eléggé szép „Franz-Josefsrakom”, meg egy szürke felölöm, mely azonban az utóbbi időben valami furcsa színben kezdett tündökölni, aztán egy lakkcipő — igaz, ezeknek megvizsgálásakor nem lett volna az a jámbor cipész, aki rá ne fogta volna, hogy kutyabőről készülték, de én már „lakk” nevet adtam, hát csak továbbra is maradjanak azok, — és akkor volt még egy kalapom, melyért a szappanfőző már 30 krt ígért, de mivel magasabb árfolyamat reméltem: vártam s nem adtam oda. Vagyonom tehát volt.

Már egy évig írónkoskodtam — mely alatt kissé elmullott az írónak-élet égi vezéresillagnak lenni, leszállítottam a földihez — anélkül, hogy valaha felszólítást kaptam volna eskütelletre.

Kezdtém már sorsomba lassan-lassan belenyugodni, midőn egy szép napon egyik kisbírók jön, cudar, szemtelen pófával, s kibőki a következőket: (Ha a kisbírók valamilyen felsőbb hatóságú közegből másvalakinek utasítást hoznak, mindig annak a felsőbb közegnek helyzetébe képezik magukat. Oh phantázia!)

— N. szolgabíró ur utasítja, hogy nála pont két órákor megjelenjék! — Ezeket természetesen nem magyaráltam, hanem a legeredetibb svábsággal rebegé el, mert falunkban a plébánoson és egy taniton kívül még ketten tudunk magyarul.

— Miért? — kérdezém.
— Nekem nem szolt semmit.
— Jól van, elmehet!
— De el ne felejtse!
— Ugyan hagyjon most bekében! kiáltottam örömpeszeve.

Végre-valabára! Hát mégis gondoltak szegény fejemre. Eskütt fogok tenni. Másért nem is bivatottak? No de kicsiptem magamat. Az örömtől majd kiugrottam, azaz ki is ugrottam, nem a bőrömből, hanem minden-

napi kopottas ruhából. Kivettem ruhátáramból előbb említett ruhadarajaimat s felöltözöktem.

Fél kettőkor délután már strázsáltam a tekintetes járási szolgabírósg épülete előtt fel és alá. Mivel ekkor még senki sem volt ott, a Duna-parthoz mentem sétálni. Oly boldog voltam. Először is azért, mert egy szolgabíróval, esetleg főszolgabíróval beszélhetek (basonlóan az egyszerű atyafihoz, kinek az utcán a király mondá, mivel utjában állt: „takarodj innen!” az pedig másnap dicsekedett, hogy ő a királylyal beszélt), másodsor pedig rajtam volt a „salonancug.” Mily érzés is az, ha az ember mindennapi ruhája helyett felvehet egy ünneplőt: a „salonancugot!”

A Duna partját nemsokára megúván, ismét viszszaálltam a szolgabírósgághoz, ahol már egy írónk oly vadul irt, hogy téntával, belépésekor, majd lefröcsesent.

— Alázatos szolgája! köszöntöttem.
— Van szerencsem!
— Meltóztassék a lútriba tenni, biztosan nyer, (fájdalom, most már ez sincsen) feleltem meggyőződéssel.

Az írónk hosszú arccal rám nézett, mely emlékeztetett a kisbírók képzeldéseire, de nem szolt semmit.
— N. szolgabíró ur hivatott, — kezdém — azt hiszem eskütelletért?

— Majd meglátja.
— De mégis, önnök tudnia kell?
— Nos tudom. Mindjárt hozzá is foghat. Menjen oda az asztalhoz, vegye azt a „tepsit” és kezdje a leírt darabokat hektographirozni. A jelzett asztalhoz csupa kíváncsiságból mentem. Isten csudája volt ott! Egy hosszú asztal teli-telei hektographirozandó aktákkal. No szépen vagyunk a „salonancugban!”

A dolog kissé furcsának tetszett, nem is hittem el. Helyet foglaltam tehát és N. szolgabíróra vártam, közben-közben eskütről, aktákról stb-iről álmodozva. Nem sokáig kellett várakoznom. Ugy tiz perc múlva hallottam N. szolgabíró hatalmas lépteit a folyosón végigkongan. Gyorsan felkeltem, glédába vágtam magam és midőn belépett, egy hangos „alázatos szolgája”-val fogadtam. Oda mentem hozzá és jelentettem:

— Tekintetes szolgabíró ur délelőtti hívására megjelentem.

— Helyes! Menjen csak oda az asztalhoz — a feneasztalra mutatott ekkor — és hektographirozza a leírt darabokat. Tudja kérem, a hivataloszágnak szabadságon van, sürgős darabok stb.

Hát mégis igaza volt annak a szerencsétlen flótásnak! (Későbbben hallottam, hogy tényleg flótán kesereg.) Miért nem szöktem el? Most a frakkban hektographirozok? Mérgemben majdnem sirtam. Ebhez járult az a gondolat is, hogy hivataloszágnak helyetesi tenek. De mit tehettem volna, appelláció itt nincsen, ergo kezdem hektographirozni.

Eleinte igen jól folyt a munka. Két aktát hektographiroztam, persze ezután a „massát” le kell mosni. Le is mostam. Utána a harmadik sürgős aktát, egy hosszú darabot fogtam és a még vizes „massá”-ra tettem, miáltal az egész ténta szétfolyt. No de nem kellett több! Az írónk, aki a darabot lemásolta oly dühös lett, hogy majdnem areul ütött s ami éppen nem volt kellemes, a szolgabírónál jelentette a dolgot.

Rövid tanácskozásunk után elhatározottam, illetve konstatáltam, hogy hektographirozni nem tudok és ha olyan ügyetlen a hivatalban is vagyok, bizony nagyon sajnálják főnökömet.

A szolgabíró „elmehe” szavára fogtam a kalapomat és örömtől dobogó szívvel indultam kifelé, olyan gyorsan, ahogy csak bírtam, egy futó pillantást vetve a szolgabíróra s azokba az áldott jó szemembe, melyekből kiolvadni véltem: „Téged sem hivlak többé hektographirozni!”

Neuser Ármin.

Közgazdaság.

Tapasztalatok a gabona-rozsda ellen.

Bár a rozsdagomba életmódját és fejlődését régebben ismerjük, azért még sincs teljes biztossággal kimutatva, hogy a gabonarozsda képes-e a gabonán teljesen kifejlődni, illetőleg elér-e fejlődésének minden stádiumát a gabona növényen, avagy okvetlenül rászorul-e fejlődése folytán más gabonanövényre is, mint a hogy azt eddig de Bary észlelei alapján fölteszik, hogy fejlődésnek egyik stádiumában, nem a gabonán, hanem a sáskaborbolyán tenyészik.

Ezt Frank határozottan kétségbe vonja és de Bary és Plowright észleleteivel szemben azt találta, hogy a Puccinia graminis sporidiai direkt a búzán csirázának s így a gabonarozsda egy és ugyanazon növényen, t. i. a búzán teljesen kifejlődik, de Bary azonban hosszú észletek és többszöri kísérletek után jutott csak fentebbi meggyőződésére, azért mindenesetre Frank állítása is még többszöri ellenőrzést kíván s kísérletei még többszöri ismétlést igényelnek. Frank a zab rozsdájánál (Puccinia coronata) nem észlelhette annak direkt fertőző képességét. Mindazonáltal nincs megcáolva, hogy a gabonarozsda fejlődése folyamán egyik fejlődési alakját az aecidium-alakot át ne ugorhatná, illetőleg ki ne hagyhatná.

Ha a rozsdagomba kifejlődése minden áron megkivánná a közbeeső gazdanövény (sáskaborbolya) jelenlétét, akkor az aecidium sporáknak nagy elterjedtségük mellett igen nagy volna csiraképességük is, a mi azonban nem tapasztalható, sőt éppen ellenkezőleg, ezek a sáskaborbolyán képződő sporák igen sokszor meddők.

A gyakorlatra nézve sokkal nevezetesebbek a Beselernek közlései, melyeket hosszú tapasztalata után levont.

Tudjuk — ugymond — a gyakorlatból, hogy az összes gabonameink igen sokat szenvednek rozsdagombáktól, de egyik fajta többet szenved, a másik pedig kevesebbet.

Kissé bajos azonban minden gabonameink ezen fajtaikat megnevezni, melyek ellentálobbak a rozsdagombák iránt. Annyi azonban áll, hogy azok a gabonafajták ellentálobbak és kevesebbet szenvednek a rozsdától, melyek erőteljesebbek, melyeknek erősebb, vastagabb a szalmájuk, nagyobbak a kalászaik; míg ellenben azok a fajták, melyek gyöngéd alkatúak, többet szenvednek. Ennek oka talán abban van, hogy az erősebb gabonanövények sejtjai vastagabbak és jobban vannak

átívódva kovasavval s ezáltal inkább ellenállnak a gombasporák behatolásának.

Az sem lehetetlen, hogy egy azon gabona fajtából oly egyedeket válaszszunk ki, melyek ellentálobbak, míg mások megint érzékenyebbek a rozsdá okozta bántalom iránt.

Beseler azonkívül azon kérdéssel is foglalkozik részletesen, mennyiben függ a növények ebbeli ellentálo álló képessége a táplálkozástól? gabonanövények u. i. vagy jobban, vagy kevésbé jól képesek a rozsdának ellenállni, a szerint, mint a gabonanövénynek táplálkozása rendes vagy rendellenes. Így pl. a légenynek túlságos mennyisége a földben igen buja, nedvben gazdag növényeket fejleszt, melyek gyorsan felsarjadzanak, gyengébb alkatúak, puhábbak és porteinben gazdagabbak, mint a velők egyenlő koru rendesen táplálkozott növények.

Nem kell tehát csudálni, ha a rozsdagombák is inkább ellepik azokat a gabonanövényeket, melyekbe könnyebben behatolhatnak s melyekben bővebb táplálékra akadnak, a melyekben különösen sok légeny gazdag táplálékot találnak.

Az istállótrágyával túltáplált növények többet szenvednek a rozsdától, mint a normálisan tápláltak. Tapasztalták pl. Mecklenburgban, hogy a buza nagyon sokat szenved a rozsdától, s az által segítettek a bajon, hogy légenyt elvonó növényeket, cukorrépa nagyobb mennyiségben termeltek. E célból újabbak ismét cukorgyárakat építettek, s ezáltal azon indirekt hasznos érték el, hogy a rozsdá károk apadtak, buzájuk a rozsdá iránt ellentálobbá lett, mert a répatermelők kénytelenek voltak talajuk foszforsav tartalmát szuperfoszfát gyakori elhintése által öregbiteni. Mert bizonyos, hogy minél több foszforsavat, tehát szuperfoszfátot kap a talaj, annál kevésbé lép fel a rozsdá. Foszforsavban gazdag talajokon vagy egyáltalán nem, vagy igen ritkán fog jelentkezni.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Helyettes szerkesztő:

SZALAY FRIGYES.

Lapfőmunkás és kiadó:

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Eladó hintó.

Egy félfedeles hintó jutányos áron eladó. Bővebbet Flórián-utca 39A. szám alatt.

2-1

5232. szám. kig. 1898.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS.

A parabutyi körállatorvosi állása (Lality, Pivnicza községgel) 600 frt fizetés élvezete mellett pályázat nyittatik s folyamodók felhivatnak, hogy kérvényeiket **junius hó 25-éig** hozzám nyújtsák be.

Az állatorvost a körhöz tartozó községekre való oda és visszautazás alkalmával a községek látják el ingyen fuvarral.

Hódságh, 1898. évi május hó 4-én.

VISSY JÓZSEF,

3-2

főszolgabíró.

„STAR” életbiztosító-társaság London.

Van szerencsénk ezennel t. biztosító feleink és a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint

Bács-Bodrogh megyei főügynökségünk

Balázs Miksa

urra ruháztuk át.

Lakás és iroda Zombor, apatini-u.

666. (Fehérhajó szállodával szemben.)

Kiváló tisztelettel

ORMOS FÉLIX,

magyarországi vezérigazgató.

1397. szám kig. 1898.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Járásomhoz tartozó Dautova községben leköszönés folytán üresedésbe jött községi írónk-végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Évi javadalmazás: 300 frt havi előleges részletekben.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványaikat hozzám **folyó évi május hó 25-ig** nyújtsák be.

Elkészve érkező pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

Baján, 1898. évi május hó 9-én.

LATNOVITS.

főszolgabíró.

2-1

